

Esteve Jaulent

Arbor scientiae: Immanenz und Transzendenz im Denken Llulls

Aquest treball pretén demostrar que Llull és un autor a la vegada clàssic i modern i que, per tant, el seu pensament ens pot servir per rescatar la modernitat des de dins, aprofitant la seva legítima efectivitat. L'*Art* lul·liana ve a ser un *Logos*, el conjunt de totes les lògiques, doncs ho considera tot sota la perspectiva del acte de ser, i no de la operació cognoscitiva. Surt així a camí cap a una completa unificació e integració dels coneixements. Té com a suport la funció més alta de la intel·ligència: el trobar. Però també es demostrativa, doncs, al examinar també les «primeres intencions», les relacions que descobreix entre les coses són reals i necessàries. Finalment, s'ha de dir que, com, segons Llull, tot està en acte, inclús el pensar, la metafísica lul·liana, mitjançant l'*Art*, permet relacionar-ho tot amb tot — principalment amb els ésser personals, el primer dels quals és Déu — des d'un únic punt de vista. Amb Llull ens col·loquem en l'òptica de les activitats reals i ho expliquem tot a partir de les realitats transcendents; degut a això, no hi ha per què oposar el que és transcendent i el que és immanent. Quan, amb l'ajut de l'*Art*, arribem a el que ho transcendeix tot, no ens cal pas sortir de nosaltres mateixos, doncs la veritat transcendent ja es troba en nosaltres.

Hubert Pöppel

Kastration als *ultima ratio*:
die katalanischen Frauenkrimis der Maria Antònia Oliver

En els últims anys, Barcelona ha destacat com a centre de novel·la negra a Espanya. Al costat d'obres en llengua castellana existeix també tota una tradició de novel·la negra catalana. Maria Antònia Oliver compta actualment com a representant d'aquesta tradició, en bona part degut a l'apogeu de la novel·la negra femenina a tot el món. L'article situa l'autora dins el moviment català-castellà de novel·la negra a Catalunya. En segon lloc es busca per les tradicions del gènere que tenen influències —explícitament o

implícitament— en les tres novel·les estudiades de Maria Antònia Oliver. També s'analitza el personatge de la detectiu privada Lònia Guiu i la seva relació amb el tema central de la trilogia: la sexualitat i la violència sexual. Partint de les novel·les es discuteix finalment l'ús tant extès de conceptes com novel·la negra femenina o novel·la negra feminista.

Werner Thielemann

Zum diachronen Wandel der phorischen Markierung (*φ-marking*)
beim katalanischen Relativum

L'àrea gramatical dels relatius disposa relativament d'una gran riquesa de formes i possibilitats expressives. Els pronoms heretats del llatí poden resumir les categories morfològiques i gramaticals del substantiu antecedent, tenen la funció de *resumptiu*. Permeten la variació de les configuracions fòriques entre l'antecedent i el pronom relatiu. Però en el català s'assisteix des dels segles XII/ XIII fins a l'actualitat a un canvi notable de les formes expressives.

Històricament, segons podem constatar en la comparació amb el llatí, la permanent reducció i corrupció de les marques fòriques (*φ-marking*) cap al marcament neutral de subjecte i complement directe en *que*. Amb això la funció del *resumptiu* queda eliminada. Avui, la situació del català és comparable a la del castellà i del portuguès. Allò que marca els canvis catalans en l'àrea del relatiu, és el fet que la pèrdua del *resumptiu* va acompanyada d'estratègies de desviament funcional que són des del punt de vista lingüístic altament interessants.

Com a conseqüència tipològica de la pèrdua dels *resumptius*, el català d'avui prefereix *posicions de contacte* per als relatius simples. Els usos en *distància* demanen la utilització de relatius complexos: *el qual, la qual, etc.*, considerats pesats, poc elegants i complicats.

Martin B. Fischer

Defensa i il·lustració de la traducció inversa català-alemany:
El text turístic com a exemple pràctic

Die Übersetzung in die Fremdsprache wird von der Übersetzungswissenschaft und den einschlägigen Handbüchern meist stiefmütterlich behandelt, obwohl sie durchaus zum Übersetzerischen Alltagsgeschäft gehört. Beim Übersetzen von der Mutter- in die Fremdsprache wird nicht nur die Ausdrucksfähigkeit in letzterer gestärkt, sondern es ist auch ein bewussterer Umgang mit der Muttersprache und möglichen Schwächen des Ausgangstextes nötig. Die *traducció inversa* ist damit ein unverzichtbarer Bestandteil jeder Übersetzer-ausbildung. Anhand der Übersetzung ausgewählter touristischer Texte vom Katalanischen ins Deutsche wird dargestellt, wie einige der auftretenden Schwierigkeiten bewältigt werden können (Eigennamen, Textkonventionen usw.). Aufgrund ihres meist operativen Charakters sind touristische Texte besonders gut geeignet, um den funktionalen Ansatz in der Übersetzung zu illustrieren.